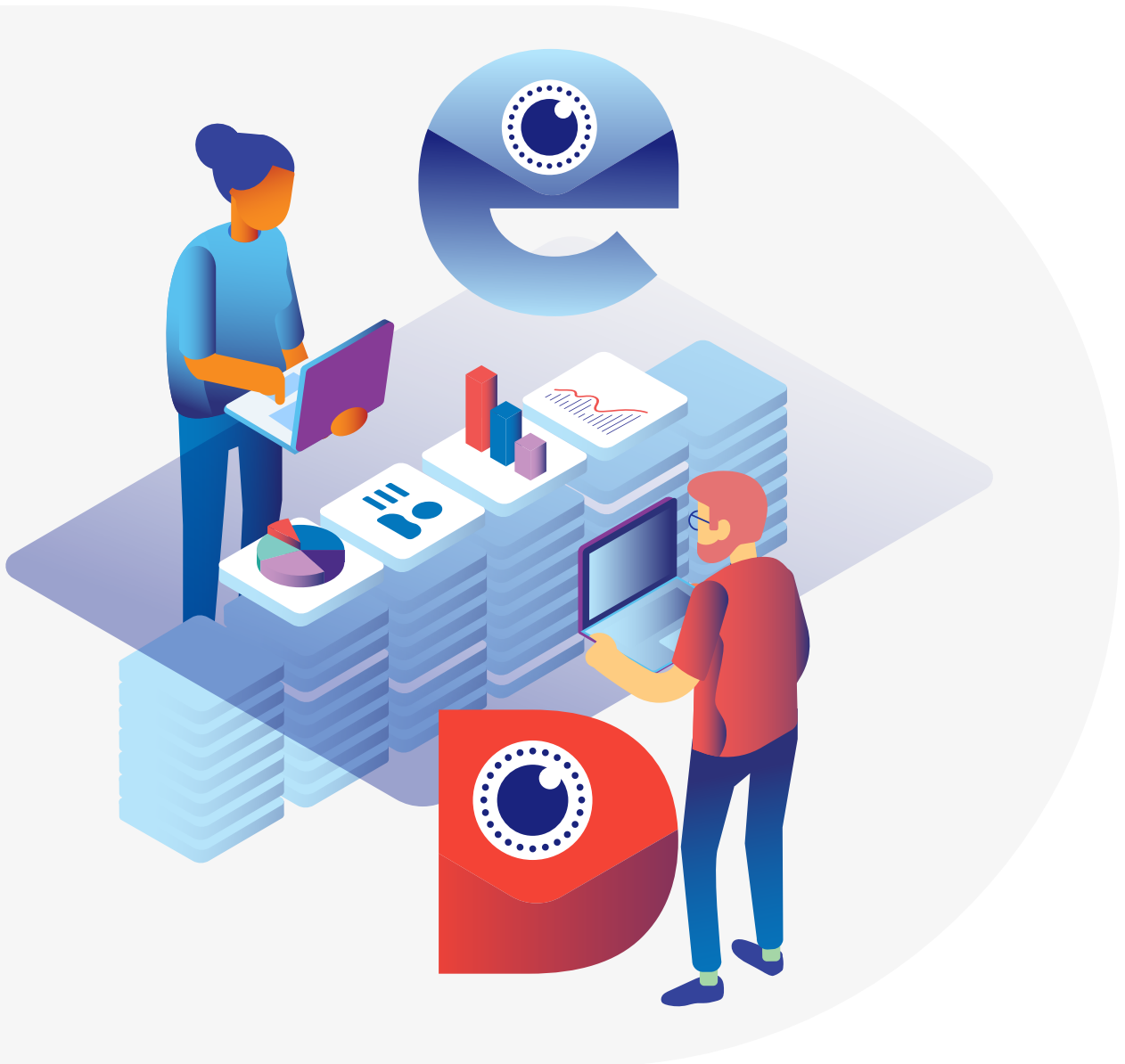

Handleiding Dashboards instrumentengidsen

Voor (data)analisten, beleidsadviseurs en management

01 | 10 | 2023

Inhoud

Vooraf	3
Voor wie is deze handleiding?	3
Korte handleiding	4
1. Login	5
1.1 Keuze vooraf	5
1.2 Login via beheeromgeving	5
1.3 Login via de directe link	6
1.4 Inloggen Eva	6
1.4 Inloggen Dennis	6
2. Spaces en Dashboards	7
3. Functionaliteiten Dashboards	8
3.1 Navigatie (Eva)	8
3.2 Filteren	9
3.3 Datumbalk	10
3.4 Panelen (individuele grafieken)	11
3.5 Rapportage/delen	13

Dennis

dé werkgevers instrumentengids

Eva

dé werkzoekenden instrumentengids

Contactgegevens

Voor inhoudelijke vragen of opmerkingen over deze handleiding kan je contact opnemen met denniseneva@vng.nl.

Of kijk voor achtergrondinformatie op: <https://vng.nl/projecten/instrumentengidsen-dennis-en-eva>

Vooraf

Voor wie is deze handleiding?

Dennis en Eva bestaan onder andere uit een front-end en een back-end. De front-end is de gebruikersinterface, dus de zichtbare website voor de professional. De back-end bevat de beheeromgeving. In de back-end is een functionaliteit ingebouwd om Dashboards te laten zien. Deze handleiding voor (data)analisten, beleidsadviseurs en management legt aan de hand van diverse schermafbeeldingen de functionaliteiten van de dashboards van Dennis en Eva uit.

Belangrijk: Deze handleiding is geschreven met de Eva dashboards als voorbeeld. Qua functionaliteit zijn de dashboards van Dennis en Eva gelijk. De inhoud kan wel verschillen. Ook hebben de Dennis Dashboards geen 'Spaces' ([zie hoofdstuk 2](#)).

Let op: Deze handleiding gaat niet in op de inhoudelijke informatie in de dashboards, maar alleen op de functionaliteit.

Korte handleiding

Naast deze uitgebreide handleiding is er ook een korte handleiding voor de dashboards, zie hieronder. Hierin staat een beknopt overzicht van de functionaliteiten van de dashboards. Ook is de korte handleiding te downloaden op: <https://vng.nl/projecten/instrumentengidsen-dennis-en-eva>.

Korte handleiding voor de dashboards van Dennis en Eva

Instrumenten en Dagelijks Gebruik

Filtermogelijkheden
Filters zijn actief voor de huidige sessie. Bij het opnieuw laden van de pagina komen de standaard opgeslagen filters terug.

Er zijn verschillende opties voor filtering:

Filter toevoegen
Klik op het blauwe 'plusje' om een (tijdelijk) filter toe te voegen.

Filter details
Klik op het filter zelf voor een keuzemenu. U kunt hier het filter bewerken, (de) activeren, verwijderen, of de resultaten 'omkeren', dat betekent ze includeren of juist excluseren.

Navigatie
Klik op het icoon om te wisselen van dashboard.

Volledig scherm
Klik op 'Full screen' om het dashboard paginavullend te maken.

Share
Als u op 'Share' klikt, volgt een keuzemenu om het (gehele) dashboard te delen, bijvoorbeeld als pdf voor rapportage.

Tijdfilter 1
Een tijdfilter heeft effect op het hele dashboard. Als u op het kalendericoon klikt, kunt u een 'snelle selectie' maken van een specifieke tijdsperiode. Klik op een datum om een specifieke tijdsperiode te selecteren.

Extra opties
Klikken op de 3 puntjes geeft meer opties, bijvoorbeeld:

Paneel vergroten
Klik op 'Maximize panel' om de huidige afbeelding paginavullend te maken.

Downloaden als csv
Klik op 'Download as CSV' om een tabel te downloaden van het huidige paneel. Deze gegevens kunt u bijvoorbeeld importeren in Excel.

Dashboard A
Detailoverzicht van de ingevoerde instrumenten.

Dashboard B
Inzicht in het dagelijks gebruik van de instrumentengids.

Extra informatie
Als u met uw cursor over de grafiek beweegt, is er extra informatie te zien voor dat deel van de grafiek.

Tijdfilter 2
Bij grafieken met tijd op de x-as kunt u een tijdsperiode selecteren door met uw cursor te 'slepen' over een grafiek. Dit heeft effect op het hele dashboard (zie Tijdfilter 1).

Uitgebreide handleiding
<https://vng.nl/projecten/instrumentengidsen-dennis-en-eva>

De Dennis Dashboards zijn te vinden op:
<https://beheer.instrumentengids-dennis.nl/dashboard/kibana>
Alternatief:
<https://c94947ba974fb6851737abc5a38a3b.europe-west4.gcp.elastic-cloud.com/>

De Eva Dashboards zijn te vinden op:
<https://beheer.instrumentengids-eva.nl/dashboard/kibana>
Alternatief:
<https://eva-central.kb.westeurope.azure.elastic-cloud.com/>

Disclaimer

Dennis en Eva zijn in ontwikkeling; het kan daarom zijn dat deze handleiding inmiddels achterhaald is. De meest recente versies van handleidingen zijn te vinden op de [website van VNG](#)

1. Login

1.1 Keuze vooraf

Er zijn twee manieren om de dashboards te benaderen:

1. Via de beheeromgevingen (back-end) van Dennis en Eva(.RMT);
2. Via een directe link.

	Benadering via	URL
Eva(.RMT)	Beheeromgeving	beheer.instrumentengids-eva.nl
Eva(.RMT)	Directe link	eva-central.kb.westeurope.azure.elastic-cloud.com
Dennis	Beheeromgeving	beheer.instrumentengids-dennis.nl
Dennis	Directe link	1c94a47ba9744fb6851737a8c3438a3b.europe-west4.gcp.elastic-cloud.com

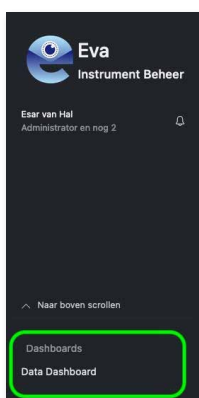
Klik op de link om naar de dashboardomgeving te gaan.

Let op: Internet Explorer is verouderd en wordt niet ondersteund. Gebruik Firefox, Google Chrome, Safari, of Microsoft Edge om in te loggen.

1.2 Login via beheeromgeving

Klik op de link van de beheeromgeving voor Dennis of Eva en meld je aan met je naam en wachtwoord (zie hiervoor de handleidingen voor de back-end Dennis of Eva).

Nadat je bent ingelogd, scroll je in de menu kolom links helemaal naar beneden naar het tabblad 'Data dashboard', zie figuur hieronder.

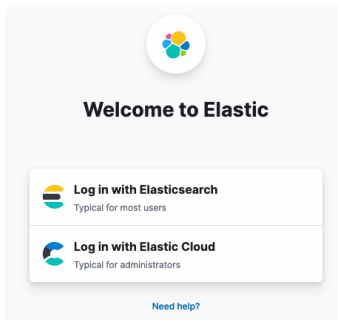
Let op: Om in te loggen in de beheeromgeving heb je een Eva(.RMT) of Dennis beheerdersaccount nodig. Meer informatie over inloggen en beheer is te vinden op de [website van VNG](#). Bij vragen over inloggen in de beheeromgeving kun je ook contact opnemen met denniseneva@vng.nl.

Je wordt nu doorgeleid naar het dashboard.

Vanaf hier is de inlogprocedure van 1.2 en 1.3 gelijk. Ga verder met 1.4 of 1.5.

1.3 Login via de directe link

Klik op een van beide bovenstaande links voor directe toegang tot de dashboards van Dennis en Eva. Je ziet nu het volgende scherm:

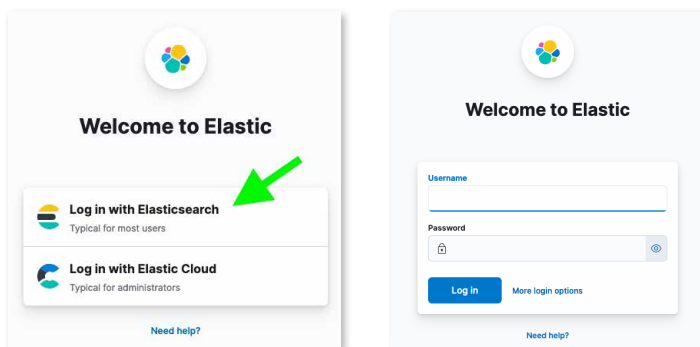

Vanaf hier is de inlogprocedure van 1.2 en 1.3 gelijk. Ga verder met 1.4 of 1.5.

1.4 Inloggen Eva

Klik op 'Log in with Elasticsearch' om je aan te melden.

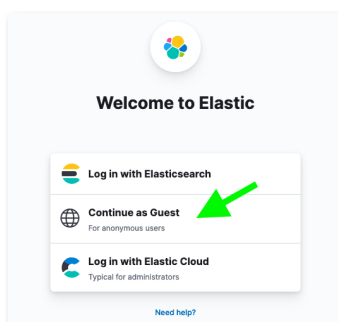
Vul vervolgens bij 'Username' de naam van je organisatie in. Vul bij 'Password' het ontvangen wachtwoord in. Klik vervolgens op 'Login' om in te loggen.

Let op: De gebruikersnaam en het wachtwoord zijn **niet hetzelfde** als waarmee je inlogt in of Eva zelf! De dashboards hebben een eigen gebruikersnaam en wachtwoord. Geen inloggegevens voor de dashboards ontvangen? Neem dan contact op met denniseneva@vng.nl.

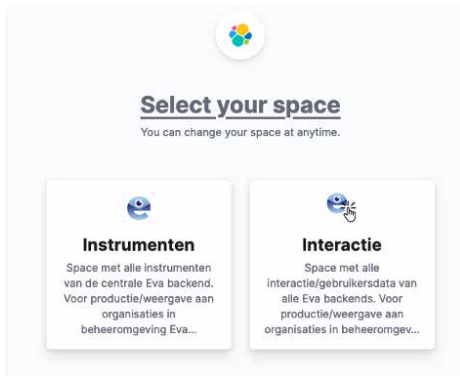
1.5 Inloggen Dennis

Klik op 'Continue as Guest' om in de dashboards van Dennis te komen.

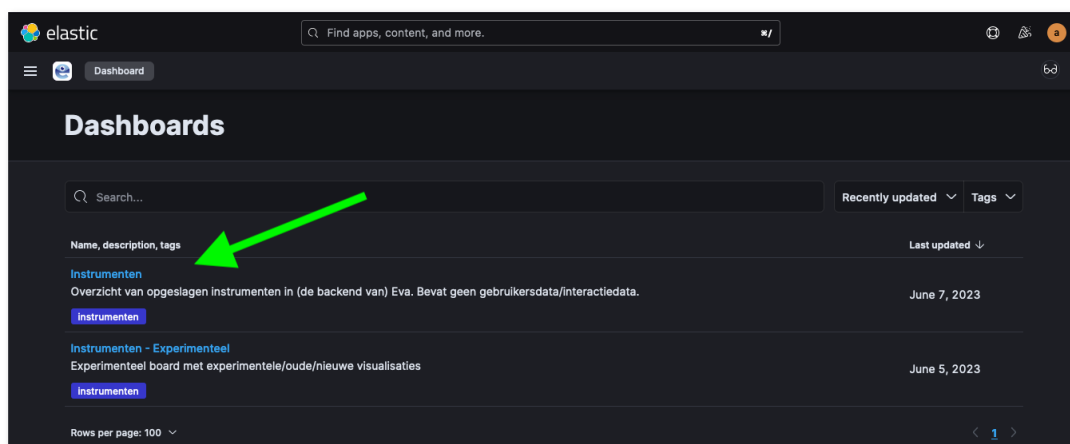

2. Spaces en dashboards

Er zijn twee dashboards: **1. Instrumenten** en **2. Interactie**. Het instrumenten-dashboard bevat alle detailinformatie over de eigenschappen van de ingevoerde instrumenten. Het *interactie*-dashboard bevat alle gebruikersdata (interactie van gebruikers met de instrumentengids). Bij Eva zijn deze dashboards ingedeeld in gelijknamige, zogenoemde 'Spaces'. Op elk moment kan je wisselen tussen Spaces en de dashboards daarin. Bij Dennis is er geen indeling gemaakt in Spaces, alleen in dashboards. Klik op het gewenste dashboard om verder te gaan.

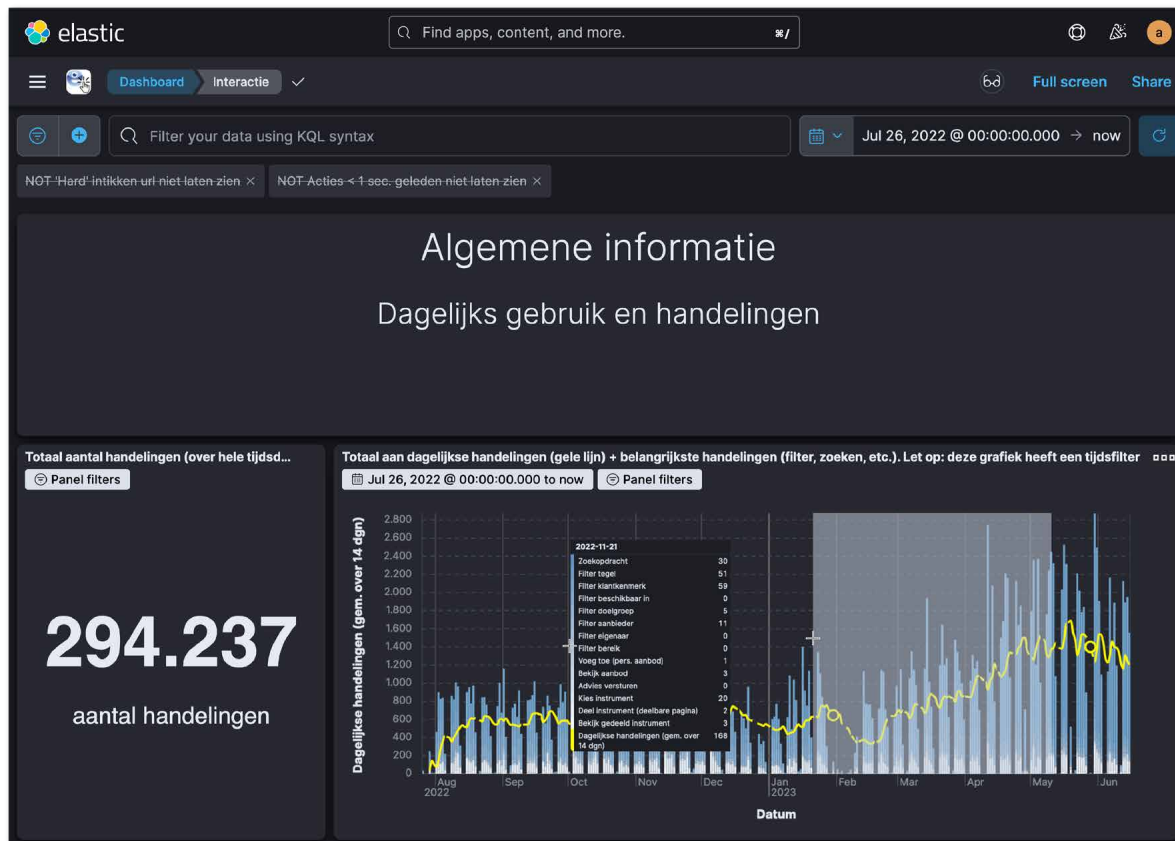
Nu volgt een keuzemenu voor het dashboard binnen de 'Instrumenten-Space'. Klik op het dashboard 'Instrumenten' om naar het actuele instrumenten-dashboard te gaan.

Nu ben je in het dashboard. Hieronder worden de functionaliteiten en opties binnen een dashboard uiteengezet.

3. Functionaliteiten dashboards

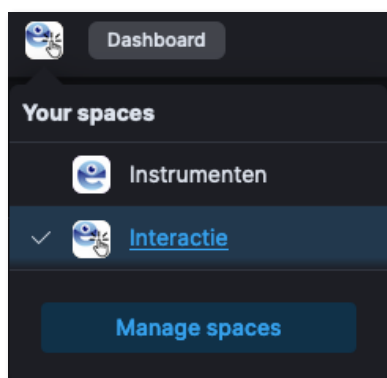
De functionaliteiten van het dashboard zijn in veel gevallen volledig interactief. Dat betekent dat een aanpassing van bijvoorbeeld een filter of het selecteren van een tijdsperiode effect heeft op het *hele dashboard*.

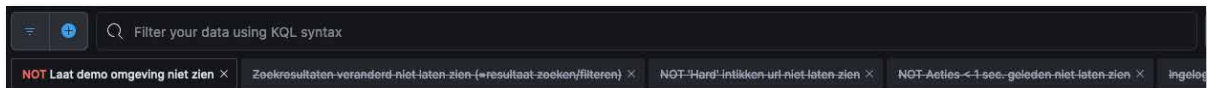
Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste functies.

3.1 Navigatie (Eva)

Klik op het icoon links boven in de pagina voor een overzicht van alle beschikbare 'Spaces'. Door te wisselen van Space, wissel je ook van dashboard. Dus van Interactie naar Instrumenten en omgekeerd. Dit is alleen relevant voor het Eva-dashboard.

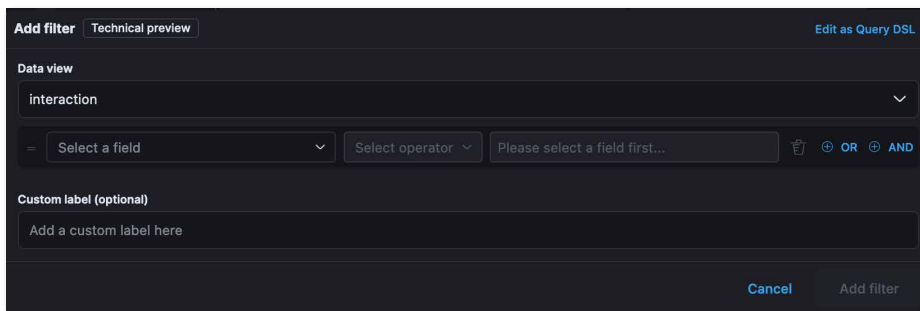
3.2 Filteren

Direct onder de navigatie bevinden zich de filtermogelijkheden. Er kunnen nieuwe filters worden toegevoegd, of bestaande filters worden aangepast.

3.2.1 Filter toevoegen

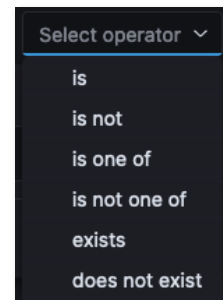
Klik op het blauwe plusje om een (tijdelijk) filter toe te voegen. Het volgende scherm verschijnt:

Er zijn verschillende filtermogelijkheden beschikbaar:

- **Data view.** Hier kan je een selectie maken van de beschikbare database. In de meeste gevallen staan deze al goed en hoeft je hier niets aan te doen.
- **Select a field.** Selecteer hier uit een lijst de variabele waarop je wil filteren. Deze is ook in te typen.
- **Select operator.** Keuze uit: 'is', 'is niet', 'is één van', 'is niet één van', 'bestaat' of 'bestaat niet'. Deze keuze is van invloed op de geselecteerde variabele. Afhankelijk van het type variabele, bijvoorbeeld tekst, getallen, of een datum, kunnen hier andere opties verschijnen.
- **Enter/select a value.** Typ hier de waarde van de variabele in.

Voeg eventueel een tweede filter toe door rechts op het blauwe plusje bij 'OR' of 'AND' te klikken. Met het prullenbak-icoon zijn de ingevulde regels weer te verwijderen.

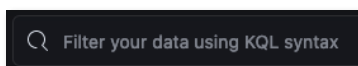
Custom label (optional). Je kunt hier een naam geven aan het filter.

Let op: Het instellen van een filter heeft effect op het *hele dashboard*.

Let op: Filters zijn actief voor de *huidige sessie*. Bij het opnieuw laden van de pagina komen de voorinstelde filters terug en worden de eigen toegevoegde filters verwijderd.

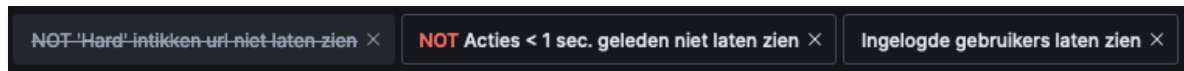
3.2.2 Filterbalk

Rechts naast het filter toevoegen is een zoekbalk waarin je 'vrij' kunt filteren. Ook hier kun je uit een lijst variabelen kiezen en min of meer handmatig regels toevoegen voor deze variabelen. Het voert in deze handleiding te ver om daarop in te gaan.

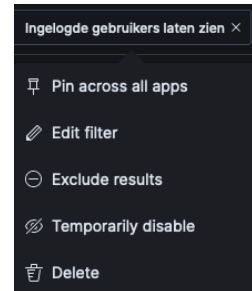
3.2.3 Filter aanpassen

Bestaande filters zijn weergegeven onder de filterbalk. Filters kunnen uit of aan staan. Als ze uit staan, zijn ze grijs weergegeven en is de tekst doorgestreept. Ook kunnen filters variabelen excluseren, dan staat er 'NOT' voor:

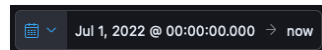

Klik op een bestaand filter voor meer opties.

- **Pin across all apps.** Hiermee maak je het filter beschikbaar voor alle dashboards. Deze opties zal je in de praktijk waarschijnlijk niet nodig hebben. Omdat filters niet bewaard blijven, gaat deze optie verloren bij een nieuwe sessie.
- **Edit filter.** Hiermee kun je een filter aanpassen. Zie 'Filter Toevoegen' (3.2.1) hierboven voor opties.
- **Exclude/include results.** Moeten de resultaten van dit filter geïncludeerd of juist geëxcludeerd worden? Als exclude results geselecteerd is, verschijnt er een 'NOT' voor het filter.
- **Temporarily disable/Re-enable.** Hiermee zet je het filter aan/uit.
- **Delete.** Hiermee verwijder je het filter. Dit geldt dus voor de duur van een sessie; bij een nieuwe sessie komen de vooringestelde filters weer terug en zijn de eigen ingestelde filters weer weg.

3.3 Datumbalk

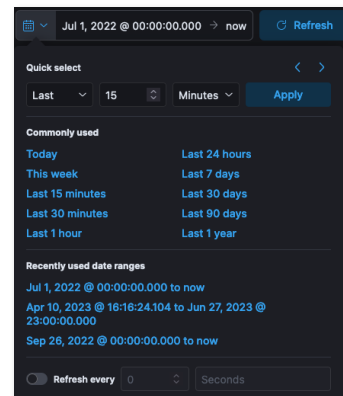

Rechts van de filterbalk bevindt zich de datumbalk. Hiermee is op twee manieren een tijdsperiode te selecteren.

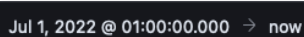
3.3.1 Tijdsselectie via kalendericoon

Als je op het kalendericoon klikt, kun je een snelle selectie maken van een specifieke tijdsperiode. Dit zijn relatieve tijden, zoals afgelopen week of afgelopen 90 dagen. Ook staan er de recent gebruikte tijdsperiodes.

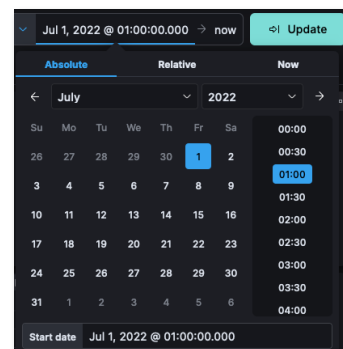

3.3.2 Tijdsselectie via datum

De datumbalk, direct rechts van het kalendericoon, bestaat uit een van/tot datum, met een grijze pijl ertussen. Klik links van de pijl om de vanaf-datum te selecteren. Deze uitgebreide tijdsselectie kan absoluut of relatief zijn. Bij absoluut kun je een datum op een kalender selecteren en naar de gewenste tijd scrollen. Bij relatief (rechts niet weergegeven) kun je een periode aangeven, bijvoorbeeld de afgelopen 3 maanden, of 12 weken, etc.

De tot-datum rechts van de pijl werkt op een vergelijkbare manier. Ook kan je simpelweg op 'now' klikken om de tijd op de huidige tijd te zetten. Deze is relatief en loopt dus mee met een update of verversing. Daarom staat de tot-datum standaard op 'now'.

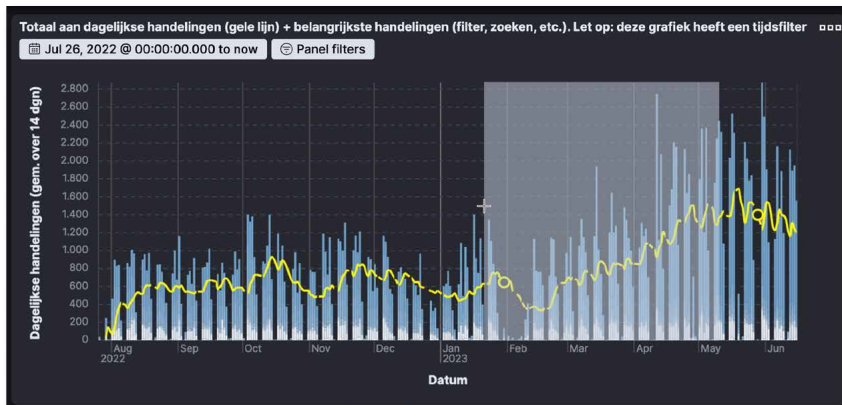

Let op: Het maken van een tijdsselectie heeft effect op het hele dashboard.

Let op: Een tijdsselectie is actief voor de huidige sessie. Bij het opnieuw laden van de pagina wordt de vooringestelde tijdsperiode hersteld. Deze loopt standaard vanaf 1 juli 2023 tot nu.

3.3.3 Via 'slepen' met de muis

Een derde mogelijkheid om een tijdsperiode te selecteren is in een grafiek met tijd op de x-as. Sleep met de cursor over de gewenste tijdsperiode om deze direct te selecteren. Dit heeft effect op het hele dashboard.

3.4 Panelen (individuele grafieken)

Het dashboard bestaat uit individuele panelen; grafieken, tabellen, hittekaarten, etc.

De interactieve functionaliteit verschilt per type paneel; zo hebben we hierboven gezien dat een staafdiagram met een tijds-as de handelingsmogelijkheid biedt van het maken van een tijdselectie door het slepen met de muis.

Hieronder een overzicht van de belangrijkste type panelen (grafieken), gevolgd door de belangrijkste (interactieve) functies van individuele panelen.

3.4.1 Detailinformatie

Icoon	Type	Bijzonderheden
	Tabel (Data table)	
	Lijn of oppervlakte grafiek (Line/Area)	Bij tijd op een as is in deze grafiek een tijdselectie te maken.
	Staafdiagram (Vertical/Horizontal Bar)	
	Cirkeldiagram (Pie/Donut)	
	Woord wolk (Tag cloud)	Een visuele voorstelling van de (bijvoorbeeld 10) meest gebruikte woorden in een tekst. Hoe vaker een woord gebruikt is hoe groter het woord wordt weergegeven.
	Metriek (Metric)	Een paneel met daarin één of meerdere losse cijfers.
	Boomkaart (Tree map)	Een boomkaart geeft geneste rechthoeken weer in een hiërarchie, vaak van groot naar klein. De rechthoeken in de grafiek zijn groter als een variabele vaker voorkomt.
	Hittekaart (Heat map)	Een grafiek met rechthoeken van gelijke grootte. Als een combinatie van 2 variabelen vaker voorkomt krijgt de rechthoek een andere -vaak donkerder- kleur.

Combinaties van grafieken kunnen in sommige gevallen ook voorkomen, bijvoorbeeld een staafdiagram met een lijn eroverheen.

3.4.2 Tijdsselectie via 'slepen' met de muis

Zie 3.3.3.

3.4.3 Filtering per paneel

Per paneel kan er individuele filtering en een individuele tijdsperiode worden ingesteld.

Panel filters. Als er een filter op specifieke variabelen is ingesteld, dan verschijnt een icoon met drie grijze streepjes in een omgekeerde piramidevorm bovenin, naast de titel.

Let op: Hiermee kan de filtering van een individueel paneel dus afwijken van de actieve filters voor het hele dashboard (zie 3.2).

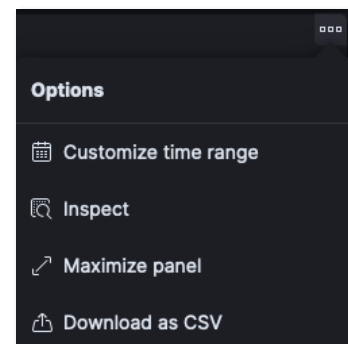
Tijdsfiltering. Via het 'Edit panel settings' menu (zie 3.4.4.) kan een tijdsperiode worden ingesteld per paneel. Als er een (afwijkende) tijdsperiode actief is, dan verschijnt er een balk met de ingestelde tijdsperiode bovenin, naast de titel.

Let op: Hiermee kan de tijdsperiode van een individueel paneel dus afwijken van de geselecteerde tijdsperiode voor het hele dashboard (zie 3.3).

3.4.4 Extra opties

Als je met de cursor boven een paneel 'zweeft', dan verschijnen er rechts bovenin in een paneel drie puntjes. Klik op de drie puntjes voor meer opties:

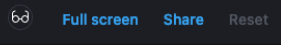
- **Edit panel settings.** Als je deze optie aanklikt, verschijnt er een menu om een aangepaste tijdsperiode te selecteren. Dit tijdfilter is alleen van toepassing op dit paneel.
- **Inspect.** Een klik hierop opent een menu met de grafiek in tabelvorm. Vanuit hier kan je het paneel ook exporteren als CSV. Daarbij is de keuze tussen onopgemaakte, 'raw CSV' en opgemaakte, 'formatted CSV'.*
- **Maximize panel/Minimize.** Klik hierop om het paneel paginavullend te maken. Klik hier nogmaals op (Minimize) om het paneel weer te verkleinen en het hele dashboard weer te geven.
- **Download as CSV.** Hiermee kun je de informatie als 'Comma Separated Value' (CSV) weergeven. De download start onmiddellijk en levert één of meerdere tekstbestanden op, afhankelijk van de hoeveelheid lagen in het paneel. Een paneel met twee lagen heeft bijvoorbeeld een lijn en een staafdiagram samen in één grafiek. Deze data is direct te importeren in Excel.

* **Inspect** heeft nog meer opties, bijvoorbeeld het bekijken van de verzoeken die het paneel aan de database vraagt voor weergave, de 'requests'. Deze technische informatie voert te ver voor deze handleiding en zul je in de dagelijkse praktijk niet nodig hebben.

Let op: Gebruik voor het importeren van een CSV-bestand in Excel de importeerfunctie. Selecteer tijdens het importeerproces de 'komma (,)' als scheidingsteken tussen kolommen. Dit verzekert een goede import in Excel.

3.5 Rapportage/delen

De dashboards hebben diverse mogelijkheden voor delen. Als je op 'Share' klikt, volgt een keuzemenu om het (gehele) dashboard te delen. Dit kan bijvoorbeeld als png of als pdf en is handig voor rapportage. Zo kan in de datum-balk (3.3) een tijdsperiode geselecteerd worden, waarna er van die tijdsperiode een rapportage te maken is. Zo kunnen met meerdere rapporten bijvoorbeeld verschillende periodes met elkaar worden vergeleken.

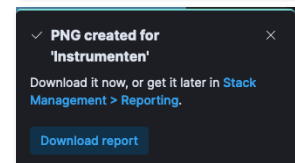
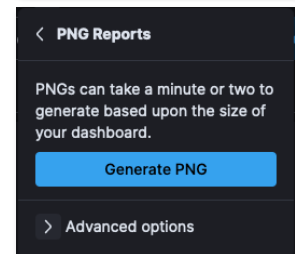
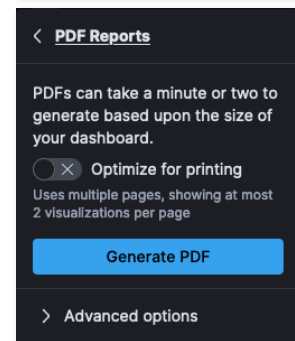
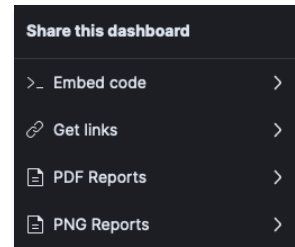
De bovenste twee opties, **Embed code** en **Get links**, zijn technische mogelijkheden om bijvoorbeeld het dashboard te integreren in een andere website. Deze opties zullen hier verder niet worden behandeld.

Voor rapportages zijn de onderste twee opties interessant:

- **PDF Reports.** Klik op 'Generate PDF' om een rapportage te maken als PDF. Eventueel kan je 'Optimize for printing' aanvinken, daarmee worden panelen/grafieken niet afgekapt over meerdere pagina's bij printen.
- **PNG Reports.** Klik op 'Generate PNG' om een rapportage te maken als PNG, dus als een grote figuur.

Nadat de rapportages zijn voltooid verschijnt het volgende scherm:

Als je op 'Download report' klikt opent het gemaakte PDF of PNG rapport in een nieuw venster om te downloaden.

Scherm gemist of weggeklikt? Geen probleem.

Klik op de 3 streepjes bovenin links naast de navigatie (3.1) en dan:

→ 'Stack Management' → 'Reporting'

Hier vind je een overzicht van alle (in het verleden) gemaakte rapportages. Via de kolom 'Actions' zijn deze rapportages te downloaden.

Type	Title	Status	Created at	Content	Actions
☐	Instrumenten	Done	2023-07-04 @ 05:41 PM	PNG	Download
☐	Instrumenten	Done	2023-03-31 @ 03:42 PM	PDF	Download
☐	Interactie	Done	2023-03-31 @ 03:41 PM	PDF	Download
☐	Instrumenten - Experimenteel	Done	2023-03-31 @ 02:06 PM	PDF	Download
☐	Instrumenten	Failed	2023-03-31 @ 01:53 PM	PDF	Download
☐	Instrumenten	Failed	2023-03-31 @ 11:10 AM	PDF	Download
☐	Interactie	Done	2023-03-31 @ 11:09 AM	PDF	Download
☐	Interactie	Done	2023-02-22 @ 10:28 AM	PDF	Download

**Vereniging van
Nederlandse Gemeenten**

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag
+31 70 373 82 00
info@vng.nl

oktober 2023

vng.nl